

Aan : Dagelijks Bestuur
Van : Afdeling beleid
Onderwerp : Financiële verordeningen ISD
Datum : 14 november 2023
Ter : Kennisname en doorgeleiding naar AB

Samenvatting

Naar aanleiding van de wetswijziging decentrale rekenkamers en de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, moeten de regels (i.c. verordeningen) aangaande het financieel beheer en de controle daarop van de ISD Bollenstreek worden aangepast.

Voorstel

- **Kennis nemen van de verordeningen**
“Verordening artikel 212 Gemeentewet, financieel beleid, beheer en organisatie 2023 ISD Bollenstreek” en de
“Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie 2023 ISD Bollenstreek”
(Bijlagen 1 en 3 wijzigingen zichtbaar, bijlagen 2 en 4 wijzigingen verwerkt)
- **Doorgeleiden naar het Algemeen Bestuur**

Inleiding

De herijking van het gemeentefonds leidde (o.a.) tot wijzigingen in de Financiële Verhoudingswet, de Gemeentewet en in de lagere regelgeving tot voorgenomen wijzigingen in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In deze wijzigingen werd (o.a.) de rechtmatigheidsverantwoording voor gemeenten en samenwerkingsverbanden geïntroduceerd. Het college (in dit geval het dagelijks bestuur van de GR) legt in de jaarrekening zelf verantwoording af over de rechtmatigheid van verstrekte middelen.

Vanaf het verslagjaar 2023 is het college verplicht een rechtmatigheidsverantwoording af te geven bij de jaarstukken.

De accountant geeft een getrouwheidsoordeel af over de jaarrekening, waar de rechtmatigheidsverantwoording een onderdeel van is¹.

Voorheen gaf de accountant een oordeel over de rechtmatigheid. Met de wetswijziging is deze verplichting echter verschoven naar het college, waarbij in een GR, zijnde een openbaar lichaam, wordt bedoeld: het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur legt in de rechtmatigheidsverantwoording zelf een verklaring af over de rechtmatigheid van de jaarrekening, waarin het vermogen en resultaat getrouw dienen te worden weergegeven in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. In de rechtmatigheidsverantwoording rapporteert het dagelijks bestuur over de rechtmatige totstandkoming van de (inclusief SiSa-bijlage) opgenomen lasten, baten en balansmutaties. Een expliciete rechtmatigheidsverantwoording onderstreept volgens de toelichting op de wetswijziging de politieke aanspreekbaarheid van het bestuur voor een rechtmatige uitvoering van haar taken en heeft naar verwachting een kwaliteitsverhogend effect op de financiële bedrijfsvoering van gemeenten. Het gesprek kan door de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording beter gevoerd worden tussen het bestuur en de volksvertegenwoordigers van een decentrale overheid (in het geval van een GR: het algemeen bestuur), in plaats van de accountant die dit gesprek zou voeren.

Tevens is de Wet versterking Decentrale rekenkamers aangenomen, waarin de genoemde wijziging in de Gemeentewet is doorgevoerd, en het controlemiddel van de rekenkamers wordt verstevigd.

¹ Voor de specifieke uitkeringen in de SiSa bijlage geldt dat naast het getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening als geheel, nog een uitspraak van de accountant wordt gevraagd bij de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen (Bron: commissie BBV).

Dit laatste is in de eerste plaats voor de controlerende functie van de gemeenteraden gewijzigd in artikel 184 Gemeentewet, maar werkt ook door tot in de GR, hier wordt in een latere notitie over de wijzigingen in de Wgr nader op in gegaan.

De wetswijzigingen brengen met zich mee dat het financiële beheer en de controle op het financiële beheer in lijn moeten worden gebracht met de gewijzigde regelgeving. Voor de ISD Bollenstreek betreft dit twee (interne) verordeningen. De wijzigingen worden in deze notitie nader toegelicht.

1. Bevoegdheden verordeningen (niet zijnde AVV's)

Als openbaar lichaam is (het bestuur van) de GR ISD Bollenstreek zelf verantwoordelijk voor het financiële beheer en de financiële organisatie. Ingevolge artikel 35 lid 7 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is voor een gemeenschappelijke regeling in de vorm van een openbaar lichaam ook het gedeelte uit de Gemeentewet dat zich richt op de financiën van toepassing (Titel IV Gemeentewet). Zoals de raad de financiële verordeningen vaststelt voor de gemeente, is het Algemeen Bestuur van de GR ISD als hoogste orgaan binnen het openbaar lichaam de bevoegde partij om de verordeningen voor de eigen organisatie vast te stellen.

Met verordeningen wordt hier uitdrukkelijk bedoeld een verordening met een interne werking. Niet een verordening in de zin van een Algemeen Verbindend Voorschrift (AVV), want deze bevoegdheid blijft (zolang deze niet is overgedragen) aan de gemeenteraden.

Op grond van artikel 212 Gemeentewet stelt de raad (het Algemeen Bestuur) bij verordening regels vast voor de uitgangspunten voor het financiële beleid, financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie.

Kort gezegd is het doel van de verordening de inrichting van (o.a.) het rechtmatigheidsbeheer en andere financiële aspecten.

Op grond van artikel 213 Gemeentewet geldt eenzelfde procedure voor de controle op het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie. Kort gezegd is het doel van deze verordening de inrichting van de accountantscontrole.

2. Wijzigingen verordeningen

De teksten van de verordeningen zijn opgesteld aan de hand van de wettelijke kaders. De wijzigingen ten opzichte van de vorige versies van de verordeningen die in 2018 door u zijn vastgesteld, zijn in bijlage 1 en 2 gearceerd weergegeven.

De belangrijkste wijzigingen worden hieronder toegelicht.

Inhoud rechtmatigheidsverantwoording en wijzigingen “Verordening artikel 212 Gemeentewet, financieel beleid, beheer en organisatie 2023 ISD Bollenstreek” (Bijlage 1)

Door de Commissie Besluit begroting en verantwoording (Commissie BBV) is een kadernota gepubliceerd waarin richting wordt gegeven aan de rechtmatigheidsverantwoording (modeltekst) en waar bijvoorbeeld aandacht wordt gegeven aan de criteria van rechtmatigheid.

Actuele richtlijnen zijn te vinden in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). Met de rechtmatigheidsverantwoording verschuift de controledruk van de accountant naar de interne controle binnen de organisatie zelf. De accountant blijft, zoals gezegd, wel de getrouwheid van de jaarrekening (met hierin de rechtmatigheidsverantwoording) vaststellen.

Voor de specifieke uitkeringen geldt dat de accountant in de controleverklaring aandacht moet schenken aan de rechtmatige totstandkoming van de specifieke uitkeringen. Dit betekent dat naast het getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening als geheel nog een uitspraak van de accountant wordt gevraagd bij de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage.

Er zijn 9 rechtmatigheidscriteria, waarvan de eerste 6 reeds worden weergegeven in de balans en het overzicht van baten en lasten. Deze criteria zijn onderdeel van het oordeel van de accountant over de getrouwheid en de accountant rapporteert hierover en controleert hierop.

Het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat uit de overige 3 criteria, die ook in de volgende

nieuwe artikelen van de Verordening artikel 212 Gemeentewet, financieel beleid, beheer en organisatie terugkomen:

Voorwaarden criterium (artikel 11 Verordening artikel 212 Gemeentewet, financieel beleid, beheer en organisatie 2023 ISD Bollenstreek)

Dit criterium betreft voorwaarden in wet- en regelgeving, op basis waarvan besluiten worden genomen danwel handelingen worden verricht. Deze regelgeving wordt weergegeven in het jaarlijks vast te stellen normenkader.

Begrotings criterium (artikel 12 Verordening artikel 212 Gemeentewet, financieel beleid, beheer en organisatie 2023 ISD Bollenstreek)

Met dit criterium wordt kortgezegd beoordeeld of de begroting (financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan de baten en lasten) tot stand is gekomen binnen de daarvoor vastgestelde grenzen in de verordening.

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium (artikel 13 Verordening artikel 212 Gemeentewet, financieel beleid, beheer en organisatie 2023 ISD Bollenstreek)

Met dit criterium wordt beoordeeld of het bestuursorgaan (voldoende) beheersmaatregelen neemt om misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen te voorkomen en te bestrijden. Hiervoor wordt door de commissie aanbevolen om specifiek M&O beleid op te stellen. Het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek doet dit vanaf verslagjaar 2023, het M&O beleid wordt naar verwachting in de volgende vergadering van het dagelijks bestuur besproken en vastgesteld.

Overige wijzigingen

De rapportage en verantwoordingsgrenzen zijn in een aparte notitie aan u voorgelegd en komen terug in artikel 10 van de verordening.

Verder enkele tekstuele wijzigingen of aanvullingen inzake voorwaarden die uit de bovengenoemde wijzigingen voortvloeien.

Wijzigingen “Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie 2023 ISD Bollenstreek” (Bijlage 3)

De wijzigingen van artikel 213 (de Controle verordening) gaan voornamelijk over de veranderingen inzake de taken van de accountant. De wijzigingen vloeien voort uit de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. De wijzigingen geven weer dat de accountant niet langer een verklaring afgeeft over de rechtmatigheid, maar alleen nog verklaart over de getrouwheid. Ook de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur wordt op getrouwheid beoordeeld.

Dit komt terug in artikel 3 en 4 van de Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie 2023 ISD Bollenstreek.

3. Financiën

N.v.t.

4. Evaluatie

N.v.t.

5. Communicatie

Interne communicatie Medium	Ja	Nee	Toelichting
Medewerkers kwaliteit (o.a. werkinstructie aanpassen)		X	Alleen medewerkers financiën & control
Medewerkers KCC		X	
Medewerkers PC		X	

Externe communicatie Medium	Ja	Nee	Toelichting
Persbericht		X	
Tekst website		X	
Folder (indien van toepassing)		X	
Publicatie gemeentepagina		X	
Externe relaties (bv adviesraden)		X	
Brief klanten		X	
Officiële bekendmaking via WEP	X		

6. Privacy

N.v.t.

Bijlagen

- **Bijlage 1: Verordening artikel 212 Gemeentewet, financieel beleid, beheer en organisatie 2023 ISD Bollenstreek (wijzigingen zichtbaar)**
- **Bijlage 2: Verordening artikel 212 Gemeentewet, financieel beleid, beheer en organisatie 2023 ISD Bollenstreek (wijzigingen verwerkt)**
- **Bijlage 3: Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie 2023 ISD Bollenstreek (wijzigingen zichtbaar)**
- **Bijlage 4: Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie 2023 ISD Bollenstreek (wijzigingen verwerkt)**